

Beslissing op het schadevergoedingsverzoek

Klachtnummer: KC 20-051

Verzoekdatum: 13 oktober 2020, aangevuld op 26 oktober 2020 en 3 november 2020

Klager: klager

Verweerder: de zorgaanbieder vertegenwoordigd door de directeur

Betreft: schade vanwege de beslissing tot het beperken van de bewegingsvrijheid

Verloop van de behandeling van de klachten

De Regionale Klachtencommissie Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) Drenthe (de klachtencommissie) heeft in haar beslissing van 2 november 2020 de Wvggz-klacht klager deels gegrond en deels ongegrond verklaard. Deze klacht ging over de beslissing tot het beperken van de bewegingsvrijheid.

Klager heeft de klachtencommissie in zijn brief van 13 oktober 2020 verzocht om vergoeding van de door hem geleden schade door de zorgaanbieder. Dit verzoek is schriftelijk onderbouwd in de brief van 26 oktober 2020 van de patiëntenvertrouwenspersoon (pvp), en door hem aangevuld bij brief van 3 november 2020.

Partijen hebben ermee ingestemd dat de klachtencommissie het verzoek om schadevergoeding apart behandelt.

De zorgaanbieder (verweerder) is in de gelegenheid gesteld om zijn reactie op het verzoek naar voren te brengen. Op 9 november 2020 heeft de klachtencommissie een schriftelijk verweerschrift ontvangen.

De klachtencommissie in de volgende samenstelling:

- de heer mr. H. Dontje, voorzitter
- de heer A. Sewbaransingh, psychiater
- mevrouw F. Broeze, sociaal-psychiatrisch verpleegkundige

heeft op 12 november 2020 op het verzoek om schadevergoeding besloten.

Bevoegdheid van de klachtencommissie

De klachtencommissie constateert dat bij een klacht als bedoeld in artikel 10:3 van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) klager bij de klachtencommissie ook om schadevergoeding door de zorgaanbieder kan verzoeken (artikel 10:11, eerste lid). Klager heeft geklaagd over de beslissing tot het beperken van zijn bewegingsvrijheid op basis van artikel 9:9 van de Wvggz. Dit is één van de klachtonderwerpen genoemd in artikel 10:3 van de Wvggz. De klachtencommissie is dus bevoegd om het verzoek te behandelen, voor zover de gestelde schade samenhangt met deze beslissing.

Beoordeling van het schadevergoedingsverzoek

De klachtencommissie stelt vast dat klager voor schadevergoeding in aanmerking kan komen, als niet volgens de wettelijke normen is gehandeld (artikel 10:11 Wvggz). Met andere woorden: enkel (deels) gegronde verklaarde klachten kunnen leiden tot schadevergoeding. De klachtencommissie moet vervolgens beoordelen of daadwerkelijk schade als gevolg van deze normschending(en) is geleden. Als dat het geval, bepaalt de klachtencommissie wat een naar billijkheid vast te stellen schadevergoeding is.

Toerekenbare normschending

Klager heeft gesteld dat de zorgverantwoordelijke de volgende bepalingen van de Wvggz heeft geschonden:

1. Er is een beslissing genomen zonder met de patiënt overleg te hebben gevoerd, zoals bedoeld in artikel 8:9, eerste lid, onder b van de Wvggz.
2. Bij de beslissing zijn niet de algemene uitgangspunten, criteria voor en doelen van het toepassen van verplichte zorg, zoals bedoeld in artikel 2, tweede lid en derde lid van de Wvggz, in acht genomen.
3. Klager heeft het afschrift van de beslissing niet tijdig ontvangen. Deze beslissing was deels niet voldoende gemotiveerd en niet voorzien van een te verwachte duur van de beperking dan wel hoe klager van de beperking af had kunnen komen. Dit is in strijd is met artikel 8:9, derde lid van de Wvggz.

Ad 1. De klachtencommissie heeft in haar uitspraak van 2 november 2020 geconcludeerd dat voldaan is aan artikel 8:9, eerste lid, onder b van de Wvggz. Dit klachtonderdeel is ongegrond verklaard, waardoor er geen aanleiding bestaat om tot toekenning van schadevergoeding over te gaan. Zij verwijst hierbij naar de beslissing van 2 november 2020. Dit verzoek wordt **afgewezen**.

Ad 2. De klachtencommissie heeft geoordeeld dat de beslissing voldoet aan de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid en dat de beperking terecht was opgelegd (zie de beslissing van 2 november 2020). Dit leidde tot ongegrondverklaring van dit klachtonderdeel. Gelet hierop bestaat er geen grondslag om tot toekenning van schadevergoeding over te gaan. Dit verzoek wordt **afgewezen**.

De klachtencommissie merkt overigens op dat zij de klacht gegrond achtte wat betreft het voortduren van de klacht. De zorgverantwoordelijke is opgedragen om te bezien hoe de beperking afgebouwd kan worden. Deze gegrondverklaring kan niet leiden tot een toekenning van schade, omdat het handelen van de zorgverantwoordelijke tot aan de beslissing van de klachtencommissie voor rechtmatig gehouden moet worden. Het is bovendien niet mogelijk om te anticiperen op toekomstige schade, omdat eerst vast moet staan dat de zorgverantwoordelijke onrechtmatig heeft gehandeld en klager hierdoor benadeeld is.

Ad 3. De klachtencommissie heeft besloten tot gegrondverklaring van de klacht vanwege het gebrek aan motivering en het niet tijdig uitreiken van de beslissing. Dit betekent dat sprake is van een normschending die aan de zorgaanbieder is toe te rekenen. Hieronder gaat de klachtencommissie nader in op de vraag of door deze normschending schade is geleden.

Schade

Vervolgens moet beoordeeld over of de normschending genoemd onder 3 daadwerkelijk heeft geleid tot schade/benadeling. Met andere woorden: er moet sprake zijn van schade die veroorzaakt doordat klager niet binnen een redelijke termijn adequaat geïnformeerd is over de beslissing.

In de schriftelijke onderbouwing noemt de pvp dat klager immateriële schade heeft geleden die zou bestaan uit ervaren/gevoelens van afwijzing en onmacht zich resulterend in een toename van de depressieve gevoelens die hebben geresulteerd in een verlangen het leven te willen stoppen.

De klachtencommissie constateert dat niet gemotiveerd wordt in hoeverre deze schade zijn oorsprong vindt in de normschending onder 3. Het lijkt immers aannemelijker dat de gestelde schade – de gevoelens van afwijzing en onmacht – in hoofdzaak voortkomt uit de *rechtmatige* beslissing tot beperking van de bewegingsvrijheid. De klachtencommissie betreurt het dat klager en/of de pvp in de nadere toelichting geen aansluiting hebben gezocht bij de beslissing op de klacht en meer inzicht hebben geboden in de geleden schade voortkomend uit de *verschillende* normschendingen.

Ondanks deze summiere onderbouwing van de geleden schade constateert de klachtencommissie dat een fundamenteel rechtsbeginsel is geschonden dat ertoe strekt om aan patiënten rechtszekerheid en duidelijkheid te bieden over hun rechtspositie. Ook verweerder erkent het belang van goed gemotiveerde en tijdig uitgereikte beslissingen. Het is daarom voldoende aannemelijk dat klager daadwerkelijk schade heeft geleden.

Hoogte schadevergoeding

Artikel 10:11, vierde lid van de Wvvgz bepaalt dat de klachtencommissie de schadevergoeding naar billijkheid vaststelt. Een vergoeding van € 50,- vanwege het onvoldoende motiveren van de beslissing en het te laat uitreiken is naar het oordeel van de klachtencommissie in dit geval billijk. Hierbij is van belang dat klager voor dit onderdeel gevraagd heeft om een vergoeding van € 50,- en dat verweerder zich kan vinden in dit bedrag. Gelet op deze overeenstemming ziet de klachtencommissie geen aanleiding om tot een ander bedrag te komen.

Ten overvloede overweegt de klachtencommissie dat zij (vooralsnog) geen aanleiding ziet om aansluiting te zoeken bij het forfaitaire stelsel, zoals genoemd in het onderzoeksrapport van de Universiteit van Amsterdam, bij het vaststellen van de hoogte van de schadevergoeding. Zij volgt hierbij de overwegingen van de Rechtbank Zeeland-West-Brabant, bijvoorbeeld in de beschikking van 2 juli 2020 (ECLI:NL:RBZWB:2020:5158). In de eerste plaats moet namelijk steeds worden bezien welke schade de individuele betrokkene in de individuele omstandigheden lijdt. Daar leent een forfaitair systeem zich niet voor. In de tweede plaats kan het voorgestelde systeem van schade begroten (nog) niet rekenen op een brede acceptatie, zoals ook blijkt uit de reactie van verweerder.

Beslissing

De klachtencommissie besluit tot:

- toekenning van een schadevergoeding van € 50,- aan klager ten laste van de zorgaanbieder, vanwege het gebrek aan motivering en het niet tijdig uitreiken van de beslissing;
- afwijzing van de overige verzoeken om schadevergoeding.

Tot deze beslissing is besloten op 12 november 2020 door de heer mr. H. Dontje, voorzitter, de heer A. Sewbaransingh en mevrouw F. Broeze, leden. De beslissing is op schrift gesteld door de waarnemend secretaris van de klachtencommissie, de heer E. Krol.

Beroepsmogelijkheid

Tegen deze beslissing kunnen verzoeker en verweerder binnen zes weken een verzoekschrift indienen bij de Rechtbank Noord-Nederland (artikel 10:7 van de Wvvgz).

Namens de voorzitter van de klachtencommissie, de heer mr. H. Dontje,

.....
W. Krol
Secretaris klachtencommissie

Deze definitieve beslissing is op 16 november 2020 verstuurd aan klager, pvp, verweerder/directie van de Zorgaanbieder